

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1678. Soc. 139.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

fabilitas, suprà quām dici potest, amabilis: de nullo diffidebat. Multam impedit operam volutandis, & notandis Sanctorum Patrum scriptis, cum ad sacras conciones, tum ad recreandam eorum sententias animam. Elucebat in ejus factis, & verbis prudens & religiosa sinceritas. Acerbas ægritudines a quo animo perperflus est.

Fructus operationum Domus Professæ.

9. Inter multa præclara, quæ sunt quotidiana Domui Professæ Ulyssiponensi, hoc anno junxit Christiano gregi plurimos Mauros. Nam capti eorum navi, sacerdotes nostri curas applicuerunt ad illos veræ fidei lumine collustrandos. Magna pars abjectit Mahumeticas superstitiones. Protalus æthiops naturæ ferociissimus resti damnatus nullis adduci potuit suasionibus, ut animæ fordes per confessionem detergeret. Igitur Judicum imperio rapitur ad locum supplicii. Noster via comes in Regiam convolat, exponit Principi hominis duriem. Reus ex itinere in carcerem retrahitur. Post dies aliquot tantum sacerdos institit, ut expiatâ conscientiâ subierit furcam. Monachus sine habitu erat in publico carcere; ab annis duobus non accessit ad Confessarii pedes; emollitus à nostro, ut conceptum animæ virus per homologes evomeret.

Incrementa Collegii Eborense.

10. Ab anno 1674. regebat Eborense Collegium P. Emmanuel Ludovicus, domo Bejenensis, è cuius gubernio multa Collegium cepit incrementa. Ille magnis expensis, & non minori felicitate, factò intra septum pomario à nomine S. Ignatii nuncupato, per fornices, & canales subterraneos, subter fundamenta Collegii à Purificatione apertos, aquam perennem derivavit ex profundo puto in medio ædificii ad stagnum in pomario elaboratum. Idem in villa suburbana, quæ dicitur Valbonia, venâ perennis aquæ inventâ, pulchrum adornavit fontem D. Xaverio dicatum. Aulam præcipuam Academia litterarii actibus destinatam nobili picturâ variavit totam, effectique pulcherrimam. Collegii laquearia, putrescentibus jam tabulis avulsa, vestire cœpit fornicibus, initio sumpto à pergula januæ communis.

Annus 1678. Soc. 139.

Congregatio Provinciae.

Locatur Eu- charistia in Eboren- si tirocino.

Primus lapis templi Porta- legrensis Collegii.

Missiones.

Universa Provinciæ conventu Ulyssipone coacto, elegerunt suffragatores Procuratorem Romam iturum P. Franciscum Lopium, Rectorem Elvensem, qui successit in Assistentis munere Patri Antamo Gonsalvio nimil nimeni, & morbido. In facello Eborensis tirocini locatum est Eucharistia tabernaculum 6. Januarii. Solemnitatem auxere poëmata diversi metri ad id parata à nostris Junioribus, & appensa in lateribus facelli. Regebat tirones P. Antonius Coutus Ulyssiponensis. Emit censum perpetua lampadi nutriendæ. Idem Magister curavit, amoto laqueari putrido, fornici facellum contegi.

2. Portalegriæ 8. Maii positus est primus lapis templo Collegii, Rectore P. Michaële Diafio, qui venerat à regendis Ebora tironibus. Reperit vel ob incuriam non exculandal, vel ob domus inopiam plurima Sanctorum ossa condita in arca sine ullis ornamentis. Prima ejus cura fuit, sic illa exornare, ut cum debita decentia exponi possent. Huic pio operi & patrocinio Sanctorum tribuit Michaël incrementa, quæ deinde habuit Collegium: nam ex eo tempore, cum antea premeretur rerum penuria, & angustiæ rei domesticæ, cœpit augeri, & in dies melius habuit. Tectum vetusti templi egebatur instaurazione; sed prudenter vi sumum est Rectori illud dejicere, servato tantum majori facello ad ministraria, & initium facere templo novo.

3. Per insulam Fayalensem sacerdotes duo sunt peregrinati. E Madrensi Collegio P. Josephus de Fontibus cum socio non sacerdote navigavit ad parvam insulam, ob infrequentiam desertam vocant: distat à Madera in Austrum leuis novem; ejus longitudo leucas tres, latitudo mediam habet: defenditur à præcis rupibus, & præaltis. Solùm aditum dupli viâ valde difficulter, unde rotatis lapidibus pauci numerosam multitudinem arcent ab accessu. Id propter

propter Insulani tutissimi vivunt à piratis Africanis ea maria infestantibus. Terra est plana, producit triticum, hordeum, & legumina, abundat pecore, cuniculis, & perdicibus; olim magno numero gignebat aves canarias, sed assiduo atque
puncto jam illuc rarae sunt. Carēt fontibus, aquas pluviales hyeme excipiunt in ci-
sternis ad id paratis: una solis hominibus aquam præbet, cæteræ pecori: non-
nunquam sic exsiccantur, ut necessum sit è Madera aquam petere. Illò raro
pergit phaselus, nisi messis tempore, si vel aquæ, vel rei alterius urget necessi-
tas; face de loco edito dant signum, quo viso, protinus is, cui res curæ est, è
Madera festinat.

4. Animæ erant omnino quatuordecim cum pecori custodiendo, tum
excolendæ terræ. Nullus ibi degebat sacerdos. Unus semel in anno eò per-
gebat, ut satisfaccerent annuæ confessionis, & communionis præcepto. Dum
nostræ ibi morantur, accuratè instruxerunt eos, cumprimis in actu contritionis,
cujus erat major necessitas. Idem Pater receptus in Maderam, occasione Visi-
tatoris missi ab Episcopo ad insulam Portum sanctum, in eam navigavit cum
socio sacerdote. Octodecim leucis distat à Madera ad septentrionem: num-
erat ad sexcentas animas: abundat tritico; inde partem annonæ recipit Madera.
Adventu Patrum mirâ sunt incola lætitia persusi. Ab annis aliquot, quanquam
solum est fertile, non reddebat solitum proventum. Id tribuebant irato Cœlo,
quod ibi per summam iniquitatem occulus fuisset sacerdos. Excitati ad scelerum
dolorem expiârunt animas, supplicationes institutaæ. Placari vifa fuit DEI justa
indignatio; nam sequens annus compensavit aliorum sterilitatem.

5. Vitæ metam attigere. In Maderensi Collegio 9. Novembri P. Christo-
phorus Sequeira Pineliensis. Ab annis septem tradebat morales scientias opti-
mo sibi magisterii nomine. Quod multâ polleret autoritate apud Episcopum,
& insula Præfectum, erat militer instar communis asyli; sciebant, & experie-
bantur naturâ benevolum, ac beneficum. Sæpe concionando, & confessiones
audiendo excurrit per Maderam, & insulam à Portu sancto. Id erat magni
exempli, quod inter hujusmodi labores se quotidie flagello ceciderit, aliisque
rigores consuetos adhibuerit sui corporis acerbis hostis. Affectâ jam valetudi-
ne, obivit concionem; inde mors accelerata.

6. In Domo Professa D. Rochi 29. Januarii P. Hieronymus Lobus Ulys-
siperonis, vir natus ad labores propemodùm infinitos pro bono animarum, ac
Dei gloria exantlandos. Adiuit Indiam, & Æthiopiam ad mare rubrum; inde
cum Patriarcha, & aliis Evangelicis præconibus relegatus, ac traditus in manus
Turcorum. Restitutus Indiæ, venit in Europam quæsitum remedia Ecclesiæ
Æthiopicæ: reversus sine fructu Goam: ibi à Prorege per summam injuriam
cruelias passus redivit in Lusitaniam. Tempestates, & naufragia tulit immanis-
sima. In ejus vita per me in lucem data hæc omnia referuntur.

7. Ibidem 28. Februarii P. Josephus Pereira, magnus vincere Domini P. Josephi
operarius, & moribus verè religiosus. Morbi subito impetus insultu, vix ma-
lum evaserat, cùm, urgente ad confessiones concursu, sedet poenitentibus aurem
commodans. Hinc ejusdem morbi aliis impetus traxit originem, qui ipsum in
officio suo examinavit. P. Laurentius Guedius 24. Novembri, natus Villa- P. Laurentii
pouca de Aguiario. Docuit Ulyssipone Rhetoricam. Ob singulares dotes Guedii,
plurimi factus est à Principe Theodosio. Igitur in Hollandiam Confessarius Co-
miti Mirandensi Regis Legato. Eum in suum Concionatorem Rex elegit. A-
gonizantium, ut vocant, Sodalitatem in templo Domus Professorum cura ha-
buit, & auxilium multum.

8. In Collegio Portueni 9. Octobris P. Ignatius Magalanus, ortus Vil- P. Ignatii
læmeamii dioecesis Portueni. Podagra & calculus incredibilis ei pèperit do- Magalanii.
lores patientissime toleratos. Dum per vires licuit, strenuè obiverat nostra mi-
nistria. Postquam suis pedibus nequiret adire sellam confitentium, rogabat
eò aliorum manibus deportari, sedebatque, dum pœnitentes aderant. Ultra
sex annos decubuit membris contractis.